

Baantjer Inc.

Moord op de Albert Cuyp

De Fontein

‘Mooie makreel!’ klinkt de welluidende stem van Trix vanuit de viskraam. ‘Heerlijke haring! Wie maakt me los?’ roept de hoogblonde vrouw nog eens.

‘Chrysanten! Drie bossen voor vijf euro! Kunt u het thuis eindelijk goedmaken, meneer!’ schreeuwt Cor, de bloemenman op de hoek, nog iets harder.

Het is een opgewekt koor van elkaar overschreeuwende stemmen. Zo gaat het aan het eind van de middag altijd op de Albert Cuyp. Hakim kijkt even glimlachend opzij naar zijn zus Layla, die al aan het opruimen is en alleen maar oog heeft voor hun eigen koopwaar. Ze verdeelt de in plastic verpakte overhemden methodisch over een paar dozen.

Een lange, dikke man blijft voor hun kraam staan. Over de rand van zijn bril kijkt hij naar de tekst op het bordje bij de T-shirts. Hij pakt er een van de stapel en bevoelt de dikke stof tussen zijn vingers.

‘Hebt u deze ook in 5XL?’ vraagt de man.

Vriendelijk knikkend doet Hakim een stap in zijn richting. Hij buigt zich naar de man toe. ‘Ik zie dat u er verstand van hebt. Dit zijn inderdaad veel betere shirts dan die Turkse namaaktroep die ze een eindje verderop verkopen.’ Hij maakt een minachtende hoofdbeweging naar opzij. ‘Dit zijn echte kwaliteits-T-shirts.’

‘Maar ik wil ze zonder opdruk.’ De lijvige man legt het T-shirt terug op de stapel. ‘En ook niet van die lichte kleuren. Gewoon zwart of donkerblauw. Hebt u die?’

‘Gewoon zwart of blauw,’ herhaalt Hakim werktuiglijk, terwijl hij om zich heen kijkt. ‘Zonder opdruk. 5XL.’ Hij draait zich om en inspecteert een paar dozen die tegen het achterzeil van zijn kraam staan opgestapeld.

‘Weet jij misschien of er nog donkere 5XL T-shirts zijn?’ vraagt hij dan zacht aan zijn zus. ‘Van die Chinese partij.’

Layla haalt haar schouders op, zonder haar inpakwerk te onderbreken. ‘Misschien achter. Maar het kan ook wel dat we er doorheen zijn.’

‘Een ogenblikje,’ zegt Hakim iets luider tegen de man voor de kraam. Dan draait hij zich om, slaat een flap van het zeil op en loopt er gebogen onderdoor.

Achter de marktkraam staat de aanhangwagen waarin Layla en Hakim hun waren vervoeren. Elke ochtend brengt hun broer Azir hen op de Albert Cuyp. De aanhanger blijft daar staan en zelf rijdt hij door naar een markt in Utrecht, Amersfoort, Tilburg of Breda. ’s Avonds op de terugweg komt hij hen weer ophalen. Soms duurt dat zo lang dat het al donker wordt en de meeste andere marktkeoplui vertrokken zijn.

Nu is dat nog lang niet zo ver. Een waterig najaarszonnetje komt nog net tussen de huizen door als Hakim een groot stuk blauw bouwplastic van een paar stapels dozen wegtrekt. Hij controleert doos voor doos. Maar geen van de dozen bevat een T-shirt 5XL.

Dan zit er niets anders op en moet hij gaan zoeken tussen de voorraad in de aanhangwagen. Even overweegt hij om gewoon tegen de forse man te zeggen dat de T-shirts er niet zijn, maar hij weet wat het commentaar van Azir in zo’n geval is: nooit te beroerd zijn om wat extra moeite te doen, want dat waarderen de mensen en dan worden ze vaste klant.

In zichzelf mopperend loopt hij om de aanhanger heen naar de klep met het hangslot. Aan de achterkant van de aanhangwagen, bij de ruimte die wordt afgeschot door hun eigen aanhanger en die van de dropkraam ernaast, blijft hij geschrokken staan.

Op de grond ligt een jonge vrouw met rossig haar, half op het blauwe plastic dat van de aanhangwagen neerhangt.

Hakim staat aan de grond genageld.

Ouder dan twintig kan ze niet zijn. Haar slanke, witroze lichaam is slechts gekleed in zwarte lingerie: een klein kanten slipje en een behaasje dat nauwelijks haar boezem omsluit. Onder haar bovenlichaam, dat in een onnatuurlijke houding ruggelings over de stoeprand gebogen is, gaat haar linkerarm verborgen. Haar hoofd hangt achterover in de goot, met wijd open mond en weggedraaide ogen.

Het is net alsof ze uit de lucht is komen vallen.

Hakim staart naar het bijna naakte meisje. Met moeite maakt hij zijn blik van haar los. Hij moet iets doen, beseft hij. Dan slikt hij een brok weg, rent haastig de kraam in en brengt met een schorre piepstem uit: 'Layla!'

Licht verstoord kijkt zijn zus op.

Voor de kraam staat de lijvige man ongeduldig te wachten.

Allebei zijn ze echter meteen een en al aandacht als ze de paniek in de ogen van de jongeman zien.

'Da... daar,' stottert Hakim, terwijl zijn trillende arm naar de opengeklapte flap van de kraam wijst. 'Daar ligt iemand!'

Graanoogst gaapt zo hard dat het kraakt bij zijn oren en de tranen in zijn ogen springen. Hij rekt zich uit, voor zover de ruimte in de dienstauto dat toelaat.

Vanachter het stuur kijkt Zijlstra licht geërgerd opzij. ‘Ga je lekker?’ vraagt hij, terwijl hij de auto achteraan laat aansluiten bij de rij voor een stoplicht. ‘Nou moet ik ook!’ En hij gaapt hartgrondig.

Zwijgend kijken ze voor zich uit, totdat het stoplicht op groen springt en de rij auto’s in beweging komt.

‘Wat een saaie rotdag,’ moppert Zijlstra. ‘Alleen maar vergaderen. En dan nog zo’n stomme cursus op het hoofdbureau. Wat is daar nou in hemelsnaam het nut van: “Informatiemanagement in de praktijk”? Zonde van de middag! Daar heb ik nou echt helemaal niks van opgestoken.’

‘Nee, wat wil je ook?’ Graanoogst lacht schamper. ‘Jij zat de hele tijd te flikflooiën met dat grietje van bureau Bos en Lommer. Die docent stopte zelfs een paar keer omdat jij zo openlijk met haar zat te flirten.’

‘Je moet toch wat?’ antwoordt Zijlstra breed grijnzend. ‘Ik verveelde me kapot!’

‘Dat was duidelijk, ja. En reken maar dat die jongens van het hoofdkantoor het ook gemerkt hebben. Weer een positieve aantekening op je conduitestaat!’

Zijlstra maakt een geïrriteerd handgebaar. ‘Ach, hou toch op, man! Jij denkt altijd maar strategisch en op de lange termijn. Ik maakte daar gewoon een beetje lol met een leuke meid.

Wat die zeikerd te vertellen had over informatiemanagement was gewoon flauwekul: moeilijkdoenerij om een etiketje te plakken op dingen die voor de hand liggen, dan lijkt het heel wat. Zo'n cursus is weggegooid geld voor het korps. Laten die jongens op het hoofdbureau zich daar maar eens druk over maken!

Graanoogst kijkt grinnikend hoe zijn jongere collega de auto met vinnige gebaren door de avondspits stuurt. Hij wacht even voordat hij vraagt: 'Het zijn mijn zaken waarschijnlijk niet, maar je bent gisteravond toch voor de tweede keer uit geweest met dat meisje van de balie, die Ingrid? Wordt het serieus tussen jullie?'

Zonder zijn blik van de weg te halen antwoordt Zijlstra. 'Je hebt gelijk.'

'O ja?' reageert Graanoogst getroffen. 'Wordt het echt serieus?'

'Nee. Het zijn jouw zaken niet.'

Voordat Graanoogst iets terug kan zeggen, gaat zijn mobiel. Hij neemt op. 'Graanoogst.' En dan. 'Ha, Leo, vertel het eens.' Zijlstra kijkt met gefronste wenkbrauwen opzij naar zijn partner. Het zal toch niet gebeuren dat Leo Esterik, hun wachtcommandant, aan het eind van deze weinig verheffende dag nog een zaak voor hen heeft?

'Oké, duidelijk. We gaan erheen. En we houden je op de hoogte.' Graanoogst verbreekt de verbinding. 'Hendrick, naar de Albert Cuyp. Daar ligt een lijk.'

'Op de markt?' vraagt Zijlstra verbaasd. 'Is er iemand onwel geworden of zo?'

'Achter een van de kraampjes,' vertelt Graanoogst in het kort. 'Jonge vrouw, doodsoorzaak nog onbekend. De jongens van de TR zijn al onderweg.'

'Niet bepaald een rustige plek om dood te gaan.' Zijlstra zet het zwaailicht en de sirene van de dienstauto aan en geeft stevig gas.

‘Kom op, hé, je kunt niet op het zebrapad parkeren!’ protesteert Graanoogst als zijn collega de auto domweg op de hoek van de Van Woustraat neerzet.

‘Waarom niet?’ vraagt Zijlstra, terwijl hij de sleutel nonchalant uit het contact haalt. ‘We komen toch voor een onderzoek?’

‘Er zijn parkeerplekken genoeg. Het is gewoon lomp om op een zebrapad te gaan staan!’

‘Maar dan moeten we verder lopen!’ werpt Zijlstra tegen.

Als hij ziet dat Graanoogst met zijn armen over elkaar demonstratief in de auto blijft zitten, besluit hij echter dat verder tegenstribbelen zinloos is. Hij start weer, waardoor prompt het zwaailicht en de sirene ook weer beginnen te werken. Nog geen twintig meter verder brengt hij de auto tot stilstand. Licht chagrijnig gooit hij meteen zijn portier open, waardoor hij bijna een fietser met een in schreeuwende kleuren geverfd rijwiel raakt. De man draait zich om in het zadel en steekt een middelvinger naar hem op.

‘Ook goedemiddag,’ bromt Zijlstra en hij loopt om de auto heen de stoep op, waar Graanoogst al op hem staat te wachten.

Samen lopen ze de markt in de Albert Cuypstraat op.

Zijlstra haalt zijn petje uit zijn jaszak en zet het met een welgemikte zwaai op zijn hoofd. ‘Mag de TR ook niet op het zebrapad parkeren?’ vraagt hij treiterig.

Graanoogst geeft geen antwoord, maar kijkt om zich heen.

‘Hé, Oscar, tijd geleden!’ roept een oudere vrouw uit een kraampje met sieraden hem toe.

Hij groet haar vriendelijk in het voorbijgaan.

Ze passeren het beeld van André Hazes bij de kruising met de Eerste Sweelinckstraat.

Een eindje verderop staat een grote groep mensen bij een kraampje dat met rood-witte linten is afgezet door agenten in uniform. Vanaf de andere kant komt een ambulance over het voetgangersgebied.

‘Os! Jou had ik hier niet verwacht!’ zegt de visboer, die aan de andere kant van de straat voor zijn kraam staat. Hij droogt zijn handen af aan een handdoek en komt dan met een uitgestoken hand op Graanoogst af. ‘Goed je te zien!’

‘Ha, Maarten!’ Graanoogst schudt de man enthousiast de hand. ‘Ik kom straks wel even een visje bij je eten. Maar we moeten eerst naar een lijk toe.’

De visboer knikt ernstig. ‘Schijnt een jonge vrouw te zijn. Ze ligt achter de kledingkraam van die Marokkaantjes.’

Graanoogst grijnst. ‘Waarom verbaast het me niet dat jij daar meteen alweer van op de hoogte bent?’

‘Ach, je hoort wel eens wat.’

‘Kunt u ons soms ook vertellen of het een moord is? En zo ja: wie het gedaan heeft?’ mengt Zijlstra zich in het gesprek.

De glimlach bevriest op het gezicht van de visboer. Hij neemt Zijlstra van onder tot boven op, laat zijn blik even afkeurend op diens petje rusten, en keert zich dan weer naar Graanoogst. ‘Wat heb je nou weer meegenomen, Os? Als een visser mij zoiets kwam brengen, zou ik hem laten teruggooien.’

‘Dit is mijn collega Zijlstra,’ stelt Graanoogst voor. ‘Hendrick, dit is Maarten Mühren, de grootste roddelaar van de Cuyp.’

‘De op één na grootste,’ verbetert de visboer hem. ‘Maar jij komt hier tegenwoordig niet meer zo vaak.’

‘Aangenaam.’ Zijlstra kijkt koeltjes van de een naar de ander. ‘Oscar, we moeten verder.’

Graanoogst knikt. ‘Ik zie je straks nog wel, Maarten.’

‘Oké, Os, ik hou een haring voor je apart.’

De rechercheurs dringen zich tussen de mensen door. Een van de agenten houdt het afzetlint voor hen omhoog. Ze gaan er gebogen onderdoor.

In de kraam staat een agent te praten met een jonge man en vrouw, die aan hen worden voorgesteld als Layla en Hakim Hussainali.

‘Meneer Hussainali is degene die het lijk heeft ontdekt,’ vertelt de agent.

‘Heel goed, dan willen we zo meteen graag nog even met hem praten,’ zegt Zijlstra. ‘Maar eerst willen we het lijk zien. Dan kan de TR ook aan de gang, want die zullen zo wel komen.’

‘Daar buiten.’ De agent wijst naar de achterkant van de kraam.

Zijlstra gaat Graanoogst voor door de opgeklapte achterflap van de marktkraam. Ze lopen om een aanhangwagen heen en treffen daar een oudere agent met een snor aan.

‘Heren,’ groet de man, en hij maakt daarbij een uitnodigende handbeweging naar een deken die bij de stoeprand is uitgespreid. ‘Het slachtoffer.’

Graanoogst gaat er meteen naartoe, terwijl Zijlstra de omgeving in zich opneemt. Tussen de marktkramen en de stoep van de Albert Cuypstraat staan twee lange aanhangwagens, die samen met de achterkant van de kramen een driehoek vormen. Binnen die driehoek ligt het lijk.

Nadat Graanoogst de deken heeft weggetrokken, kijken Zijlstra en hij even zwijgend naar het dode lichaam in de zwarte lingerie.

Het is net alsof ze niet dood is, maar opzettelijk een vreemde, sexy pose heeft aangenomen. Haar haren bewegen een beetje in de wind. Op haar lichte huid komen in het vale namiddaglicht haar sproeten goed uit.

Dan zegt Zijlstra: ‘Allemachtig, wat een mooi meisje.’

‘Een mooi lijk, zul je bedoelen,’ verbetert Graanoogst hem nuchter.

Hij kijkt omhoog naar de gevels en vraagt aan de agent: 'Kun je misschien die deken omhooghouden tussen haar en de huizen? Ook dood heeft deze juffrouw recht op een beetje privacy.' De man pakt de deken op en houdt hem tussen zijn opgeheven, gespreide armen omhoog.

Zijlstra zakt op zijn hurken naast het dode meisje. Hij bekijkt haar van top tot teen en fronst zijn wenkbrauwen. 'Hoe denk jij dat ze gestorven is, Oscar? Ik zie geen schot- of steekwond, al kan het natuurlijk zijn dat er iets aan de rugzijde zit. Maar ze lijkt me helemaal gaaf. Doodzonde.'

'En waar komt ze vandaan?' De blik van Graanoogst gaat onderzoekend omhoog. 'Als ze van ergens daarboven naar beneden gevallen was, zou ze wel hebben gegild. Dat had beslist iemand gehoord, want hier op de Cuyp lopen op elk moment van de dag tientallen mensen.'

'Het kan ook zijn dat ze hier gedumpt is.' Zijlstra gaat rechtop staan en kijkt met zijn handen in zijn zij om zich heen. 'Maar dan heb je hetzelfde probleem: je loopt in deze buurt niet ongezien met een lijk rond, om dat dan hier achter een kraam neer te gooien.'

'Het ziet er wel naar uit dat ze gevallen is,' zegt de agent van achter de deken. 'Ze ligt zo raar.'

Graanoogst knikt bedachtzaam. 'Dat is waar. Zoals ze hier ligt, bijna in een kronkel, is ze hier neergevallen of neergegoid. Dan zou het dus toch kunnen dat ze uit een van die huizen hier afkomstig is. Dat zou ook verklaren waarom ze zo luchtig gekleed is. Maar waarom heeft ze dan op weg naar beneden niet gegild? Was ze soms al dood?'

'Of ze is met zo'n aanhanger of een auto hierheen gebracht,' suggereert Zijlstra. 'Dan is dit natuurlijk een mooi afgeschotote plek om een lijk te dumpen.'

Op dat moment komt een vier man sterk team van de Technische Recherche achter de aanhangwagens om naar hen toe. Ze groeten de rechercheurs en de agent kort, waarna een van de fotografen vraagt: 'Hebben jullie hier nog lang werk?'

Graanoogst schudt zijn hoofd. ‘Nee, we komen wel terug als jullie hier klaar zijn. Gaan jullie je gang maar, dan praten wij eerst met de eigenaars van deze twee kramen.’

‘En ik bel vast met het bureau,’ voegt Zijlstra daaraan toe. Hij haalt zijn mobiel uit zijn jaszak, drukt een voorkeuzetoets in en draait zich van de anderen weg. ‘Hallo, Leo, met Hendrick. We hebben mensen nodig om hier bij de Albert Cuyp zo snel mogelijk een buurtonderzoek in te stellen.’